

Inhoud

Hoofdstuk 1 Fabels van liefde / 11

- 1.1 Vraagstelling / 12
- 1.2 Mythologisch-amoureuze spelen van zinne / 12
 - Mythologisch / 13
 - Amoureuze / 14
 - Spel van zinne / 14
- 1.3 Het corpus / 14
 - De christelijk-allegorische spelen / 15
 - Pyramus en Thisbe (Brugge) / 15
 - Pyramus en Thisbe (Amsterdam) / 17
 - Pluto en Proserpina / 17
 - De 'Bourgondische' spelen / 18
 - Narcissus en Echo / 18
 - Jupiter en Yo / 19
 - Mars en Venus / 20
 - De humanistische spelen / 21
 - Aeneas en Dido / 21
 - Cephalus en Procris / 23
 - Leander en Hero / 24
 - Iphis en Anaxarete / 25
- 1.4 Opzet van dit boek / 26

Hoofdstuk 2 'Den Hoochgeleerden ende wijdt-Beroemden Poet' / 29

- 2.1 Inleiding / 29
- 2.2 Antieke mythologie tussen middeleeuwen en vroegmoderne tijd / 29
 - Metamorfofen in de middeleeuwen / 30
 - Metamorfofen in de zestiende eeuw / 34
- 2.3 Mythologie in de spelen / 36
 - Christelijk-allegorische spelen / 36
 - Pyramus en Thisbe (Brugge) / 36
 - Pyramus en Thisbe (Amsterdam) / 37
 - Pluto en Proserpina / 38
 - Mythologie als beeld voor het 'leven naar den vleze' / 40
 - Bourgondische spelen / 41
 - Narcissus en Echo / 41

	Mars en Venus / 44
	Jupiter en Yo / 45
	Mythologie en liefde, Bourgondische contexten / 47
2.4	Humanistische spelen / 48
	Aeneas en Dido / 48
	Cephalus en Procris / 52
	Leander en Hero / 54
	Iphis en Anaxarete / 56
	Mythologie als spiegel / 57
2.4	Conclusie / 57
	Hoofdstuk 3 ‘Om speelwijs te verhalene’ / 61
3.1	Inleiding / 61
3.2	Dramatisering: gespeelde verhalen / 64
	Prologen en epilogen / 65
	Sinneken / 67
	Andere personages / 72
	Goden / 72
	Ouders / 76
	Bedienden / 77
	Stedelingen / 78
	De rol van de verliefden / 81
	Perspectiefwisseling / 81
	Stijl / 83
	Lengte van de verzen / 84
	Responsierijm en rijmafhechting / 85
	Rijm- en strofevormen / 87
	Rondelen / 88
	Refreinen / 89
	Balladen / 91
	Echogedicht / 91
	Liederen / 92
3.3	Enscenering: gespeelde verbeelding / 93
	Het toneel / 94
	De toneelfaçade / 94
	Spel in de compartimenten / 94
	Gebruik van de bovenruimte / 99
	Toernooi en jacht, planten en dieren / 100
	De figuren / 102
	Ridders en jonkvrouwen, prinsen en prinsessen / 102
	Goden / 106
	De uitbeelding van naakt / 108
	Muziek / 110
3.4	Opvoeringscontext: het speelveld / 111
	Meispelen / 111
	Een opvoering in delen / 115

- De locatie / 117
- 3.5 Conclusie / 118

Hoofdstuk 4 ‘...Ende plaisant om lesen’ / 121

- 4.1 Inleiding / 121
 - Rederijkersdrama in handschrift / 122
 - Rederijkersdrama in druk / 123
- 4.2 Handschriften / 127
 - Een Antwerps regiehandschrift: *Cephalus en Procris* / 127
 - De collectie van Reyer Gheurtsz, Amsterdam in de jaren 1550 / 128
 - Wie was Reyer Gheurtsz? / 129
 - Herkomst van de teksten / 129
 - De plaats van de mythologisch-amoureuze spelen in de collectie / 132
 - Pyramus en Thisbe* in de Haarlemse collectie van Trou Moet Blijcken / 138
- 4.3 Drukken / 141
 - Pyramus en Thisbe* (Brugge), ca. 1520-1616 / 141
 - Een katalysator: de *Spiegel der minnen*, Haarlem 1561 / 145
 - Den handel der amoureuſheyt*, Brussel 1583 / 146
 - Het loon der minnen*, Hoorn 1600 / 150
 - Den handel der amoureuſheyt*, Rotterdam 1621 / 151
 - Compilatie en bewerking / 152
 - De uitgave door Van Waesberghe / 153
 - De illustraties / 154
 - Het *Nachleben* / 156
- 4.4 Conclusie / 156

Hoofdstuk 5 ‘Spiegelt u allen die minne draegt’ / 159

- 5.1 Inleiding / 159
- 5.2 Liefde als ideaal: het ‘hoofse’ model / 160
 - Omtrekken van een verschijnsel / 160
 - Hoofse liefde in de spelen / 164
 - ‘Hoofsheid is een ernstig spel’ / 164
 - Hoofse thema’s en begrippen / 166
 - ‘Reyne minne’ / 166
 - Gradus amoris* / 170
 - Liefde en eer / 176
 - Schaamte en schande / 179
 - Heimelijkheid / 181
 - Trouw en standvastigheid / 184
 - Liefde als ideaal, tot besluit / 185
- 5.3 Liefde als natuurverschijnsel / 186
 - Een andere blik / 186
 - Ratio en *sensualitas* / 186
 - Liefde als ziekte / 187
 - Astrologie / 190

	Liefde als natuurverschijnsel in de spelen /	190
	Astrologie en planeetgoden /	190
	Temperamentenleer /	192
	De zintuigen en de ziel /	194
	Liefde als ziekte /	196
	De sinnekens /	197
	Liefde als natuurverschijnsel, tot besluit /	200
5.4	Liefde als een gevaar /	201
	De strijd tussen ratio en <i>sensualitas</i> – ethisch-religieuze aspecten /	201
	Begeerte en verstand in de spelen /	205
	Bourgondische spelen /	205
	Christelijk-allegorische spelen /	207
	Humanistische spelen /	209
	‘Quod licet Iovi, non licet bovi’: antieke mythen als negatieve exempla /	212
	Liefde als gevaar voor de sociale orde /	215
	Liefde en huwelijk in de mythologisch-amoureuze spelen /	219
	Maatschappelijke positie en liefde /	225
5.5	Conclusie /	225

Hoofdstuk 6 ‘Fabula acta est’ / 229

6.1	Resumé /	229
6.2	Mythologie als ruimte voor een veranderend discours /	234
6.3	Transformaties en constanten /	235

Noten / 237

Bibliografie / 277

Index / 303